



Seat No. : _____

OD-103

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Economics

(Problems of Indian Economy)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ભારતના વિદેશ વેપારના પ્રમાણમાં (કદમાં) આવેલા ફેરફારો ચર્ચો. 14
અથવા
1. ભારતના વિદેશ વેપારની દિશા (Direction)માં આવેલા ફેરફારો ચર્ચો. 14
2. ભારતની વેપારી બેન્કોના મુખ્ય પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
2. ખાનગી બેન્કોનો અર્થ આપી તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો. 14
3. રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાંકીય નીતિના સાધનો વિશે નોંધ લખો. 14
અથવા
3. રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાના મુખ્ય કાર્યો વિશે નોંધ લખો. 14
4. ભારતીય કરમાળખાનો અર્થ આપી તેના મુખ્ય હેતુઓની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
4. ભારતીય કરમાળખામાં સુધારા સંદર્ભે Goods and Service Tax વિશે નોંધ લખો. 14
5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : (ગમે તે સાત) 14
 - (1) ભારતના વર્તમાન વિદેશ વેપારમાં કયા ક્ષેત્રની કામગીરી પુરાંતવાળી રહી છે ?
 - (a) ખેતી ક્ષેત્ર
 - (b) ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર
 - (c) સેવા ક્ષેત્ર
 - (d) એકપણ નહિં
 - (2) ભારતના વિદેશ વેપારના આયાત પ્રમાણને કયું પરિબલ સૌથી વધુ અસર કરે છે ?
 - (a) POL
 - (b) ખેત પેદાશ
 - (c) મોજશોખની વસ્તુઓ
 - (d) મશીનરી

- (3) ભારતની નિકાસોને મુખ્યત્વે કેટલા વિભાગોમાં વર્ગીકૃત કરાઈ છે ?
 (a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર (d) છ
- (4) આયાત થતી વસ્તુઓ પૈકી જેનો ઉપયોગ થઈ શકે તેવી વસ્તુઓનું ઉત્પાદન આપણા દેશમાં જ કરવાની નીતિ
 (a) આયાત અવેજીકરણ (b) નિકાસ પ્રોત્સાહન
 (c) આયાત (d) સંરક્ષણ
- (5) ભારતમાં 14 મોટી ખાનગી બેન્કોનું પ્રથમ રાષ્ટ્રીયકરણ કયા વર્ષમાં થયું ?
 (a) 1955 (b) 1969 (c) 1991 (d) 1980
- (6) નીચેનામાંથી કઈ બેન્ક ખાનગી ક્ષેત્રની નથી ?
 (a) Axis Bank (b) Bank of India (c) HDFC Bank (d) Yes Bank
- (7) ભારતીય બેન્કીંગ માળખામાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને છે ?
 (a) NABARD (b) RBI (c) SBI (d) IMF
- (8) નાણાકીય વ્યવસ્થા માટે ચોક્કસ ધ્યેયને સિધ્ધ કરવા ચોક્કસ પ્રકારનાં પગલાંને _____ નીતિ કહેવામાં આવે છે.
 (a) રાજકોષીય (b) નાણાકીય (c) આયાત (d) કર
- (9) નીચેનામાંથી કયા અર્થશાસ્ત્રીના મતે, “નાણું દરેક પ્રકારની આર્થિક ઉથલપાથલમાં મુખ્ય કારણરૂપ છે” ?
 (a) મિલ્ટન ફ્રિડમેન (b) ડેવિડ રીકાર્ડો (c) કેઈન્સ (d) આર્થર પીગુ
- (10) ભારતની રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપનાનું વર્ષ _____.
 (a) 1945 (b) 2016 (c) 1934 (d) 2025
- (11) ભારતમાં GST નો અમલ કયા વર્ષથી શરૂ થયો છે ?
 (a) 2015 (b) 2016 (c) 2017 (d) 2018
- (12) જે કરનો બોજો અન્ય વ્યક્તિ પર ખસેડવો શક્ય ન હોય તે કયો કર છે ?
 (a) પરોક્ષ કર (b) પ્રત્યક્ષ કર
 (c) સપ્રમાણ કર (d) હિયમાન કર

Seat No. : _____

OD-103

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Economics

(Problems of Indian Economy)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Discuss the changes in the Scale of India's foreign trade. 14

OR

1. Discuss the changes in the direction of India's foreign trade. 14

2. Discuss the main issues of commercial banks in India. 14

OR

2. Explain the meaning of private banks and discuss their functions. 14

3. Write a note on the instruments of monetary policy of the Reserve Bank of India. 14

OR

3. Write a note on the main functions of the Reserve Bank of India. 14

4. Explain the meaning of Indian tax structure and discuss its main objectives. 14

OR

4. Write a note on the reforms in Indian tax structure – Goods and Service Tax. 14

5. Choose the correct option and write the answer : (Any seven) 14

(1) Which sector has been performing well in India's current foreign trade ?

(a) Agriculture sector

(b) Industrial sector

(c) Service sector

(d) None

(2) Which factor affects the import volume of India's foreign trade the most ?

(a) POL

(b) Agricultural produce

(c) Leisure goods

(d) Machinery

- (3) In how many categories are India's exports mainly classified ?
(a) Two (b) Three (c) Four (d) Six
- (4) The policy of producing goods that can be used in our country among the imported goods
(a) Import substitution (b) Export promotion
(c) Import (d) Defence
- (5) In which year did the first nationalization of 14 big private banks in India take place ?
(a) 1955 (b) 1969 (c) 1991 (d) 1980
- (6) Which of the following banks is not a private sector bank ?
(a) Axis Bank (b) Bank of India (c) HDFC Bank (d) Yes Bank
- (7) Who is at the center of the Indian banking system ?
(a) NABARD (b) RBI (c) SBI (d) IMF
- (8) Specific measures taken to achieve specific goals for the financial system are called _____ policy.
(a) Fiscal (b) Financial (c) Import (d) Tax
- (9) According to which of the following economists, "Money is the main cause of all kinds of economic upheavals" ?
(a) Milton Friedman (b) David Ricardo (c) Keynes (d) Arthur Pigou
- (10) The year of establishment of the Reserve Bank of India in India is _____.
(a) 1945 (b) 2016 (c) 1934 (d) 2025
- (11) From which year did the implementation of GST start in India ?
(a) 2015 (b) 2016 (c) 2017 (d) 2018
- (12) Which tax is the one whose burden cannot be shifted to another person ?
(a) Indirect tax (b) Direct tax
(c) Proportional tax (d) Green tax
-

Seat No. : _____

OD-103

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Economics

(Problems of Indian Economy)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ભારતમાં વિદેશ વેપારની નીતિ સમજાવી, વિદેશ વેપારનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14
અથવા
1. આયાત અવેજીકરણ એટલે શું ? ભારતમાં આયાત અવેજીકરણની નીતિના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો. 14
2. ભારતમાં વેપારી બેંકોના રાષ્ટ્રીયકરણના ઉદ્દેશો જણાવો. 14
અથવા
2. ભારતમાં વેપારી બેંકોની કામગીરી અને તેની સમસ્યાઓ ચર્ચો. 14
3. રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
3. નાણાકીય નીતિનો અર્થ આપી, નાણાકીય નીતિના ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો. 14
4. કર માળખું એટલે શું ? ભારતીય કરમાળખાના લક્ષણો જણાવો. 14
અથવા
4. ભારતમાં વર્તમાન કરમાળખાની ખામીઓ જણાવો. 14
5. નીચેના વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે સાત) 14
(1) ગોરવાલા સમિતિની રચના ક્યારે થઈ હતી ?
(a) 1950 (b) 1955 (c) 1956 (d) એકપણ નહીં
(2) ભારતમાં વિદેશ વ્યાપારનું પ્રમાણ વધવા છતાં પ્રતિકૂળ વેપારના ખાતાનું મુખ્ય કારણ શું છે ?
(a) નિકાસમાં ધીમો વધારો (b) આયાતોમાં ધીમો વધારો
(c) આયાતોમાં ઘટાડો (d) એકપણ નહીં
(3) દેશમાં ઉત્પાદન શક્તિમાં વધારો કરવા માટે કરવામાં આવતી આયાતોને _____ આયાતો કહેવાય છે.
(a) વિકાસલક્ષી (b) જાળવણી
(c) નિકાસલક્ષી (d) એકપણ નહીં

- (4) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી ?
 (a) 1 જુલાઈ, 1955 (b) 1 જુલાઈ, 1956 (c) 1 જુલાઈ, 1957 (d) એકપણ નહીં
- (5) ભારતમાં 2018માં પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોની _____ શાખાઓ હતી.
 (a) 15218 (b) 22082 (c) 96612 (d) એકપણ નહીં
- (6) ભારતની બેન્કિંગ વ્યવસ્થાની એક મોટી સમસ્યા કઈ છે ?
 (a) એનપીએ (b) ધિરાણ
 (c) સેવાઓ (d) મધ્યસ્થ શાખાઓ
- (7) મધ્યસ્થ બેંક દ્વારા વ્યાપારી બેન્કોને જે દરે લોન આપવામાં આવે છે તેને શું કહેવાય ?
 (a) રેપો રેટ (b) બેંક રેટ
 (c) રિવર્સ રેપો રેટ (d) એકપણ નહીં
- (8) મધ્યસ્થ બેંકના શાખા નિયંત્રણના કેટલા ઉપાયો છે ?
 (a) ચાર (b) ત્રણ (c) બે (d) દસ
- (9) આવકવેરો એ કેવા પ્રકારની ચુકવણી છે ?
 (a) ગેરકાનૂની (b) મરજીયાત (c) વિલાંબિત (d) ફરજિયાત
- (10) ભારતમાં છેલ્લી નોટબંધી ક્યારે કરવામાં આવી હતી ?
 (a) 2016 (b) 2020 (c) 1947 (d) 2024
- (11) કરચોરીનું કારણ શું છે ?
 (a) કરવેરાનો સ્થિર દર (b) કરવેરાનો ઊંચો દર
 (c) કરવેરાનો નીચો દર (d) એકપણ નહીં
- (12) ભારતમાં પરોક્ષ કરવેરા _____ ને ઉત્તેજન આપે છે.
 (a) બચત અને મૂડીરોકાણ (b) ફુગાવો
 (c) ખેતીક્ષેત્ર (d) કોઈપણ નહીં

Seat No. : _____

OD-103

October-2025

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Economics

(Problems of Indian Economy)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the foreign trade policy in India. Explain the nature of foreign trade. 14

OR

1. What is Import substitution ? State the advantages and disadvantages of import substitution policy in India. 14

2. State the objectives of nationalization of commercial banks in India. 14

OR

2. Discuss the functioning of commercial banks in India and its problems. 14

3. Evaluate the monetary policy of Reserve Bank of India. 14

OR

3. Explain the meaning of monetary policy. Discuss the objectives of monetary policy. 14

4. What is a tax structure ? State the characteristics of Indian tax structure. 14

OR

4. State the limitations of present Indian tax structure. 14

5. Select the correct option from the following options : (Any seven) 14

(1) When was the Gorwala Committee formed ?

(a) 1950 (b) 1955 (c) 1956 (d) None

(2) What is the main reason for India's negative trade balance despite the increase in foreign trade ?

(a) Slow increase in exports (b) Slow increase in imports
(c) Decrease in imports (d) None

- (3) Imports made to increase the production power in the country are called _____ imports.
- (a) Developmental (b) Maintenance
(c) Export oriented (d) None
- (4) When was the state bank of India founded ?
- (a) 1st July, 1955 (b) 1st July, 1956 (c) 1st July, 1957 (d) None
- (5) Regional Rural Banks had _____ branches in India in 2018.
- (a) 15218 (b) 22082 (c) 96612 (d) None
- (6) What is a major problem of India's banking system ?
- (a) NPA (b) Credit
(c) Services (d) Central Branches
- (7) What is the rate at which loans are given to commercial banks by the central bank called ?
- (a) Repo Rate (b) Bank Rate
(c) Reverse Repo Rate (d) None
- (8) How many measures are there to control the central bank's credit ?
- (a) Four (b) Three (c) Two (d) Ten
- (9) What type of payment is income tax ?
- (a) Illegal (b) Optional (c) Deferred (d) Compulsory
- (10) When did the last Demonetization in India took place ?
- (a) 2016 (b) 2020 (c) 1947 (d) 2024
- (11) What is the cause of tax evasion ?
- (a) Fixed rate of tax (b) High rate of tax
(c) Lower rate of tax (d) None
- (12) Indirect taxation in India promotes _____.
- (a) Savings and Investment (b) Inflation
(c) Agriculture Sector (d) None
-